

Britská vláda zablokovala nový skotský zákon o uznávání pohlaví

edition.cnn.com/2023/01/16/europe/scottish-gender-law-uk-constitution-intl-gbr/index.html

Autor: Ivana Kottasová , CNN

16. ledna 2023

Členové Skotské rodinné strany a zastánci reformního zákona o uznávání pohlaví protestují vedle sebe před skotským parlamentem.

Jane Barlow / Press Association prostřednictvím AP
CNN —

Vláda Spojeného království zablokovala nový zákon, který má umožnit trans lidem ve Skotsku změnit své zákonné pohlaví bez lékařské diagnózy – kontroverzní krok, který přidal palivo do již tak vysoce emotivní debaty o skotské nezávislosti.

Nicola Sturgeon, skotská první ministryně, v příspěvku na Twitteru v pondělí nazvala zásah „úplným frontálním útokem na náš demokraticky zvolený skotský parlament a jeho schopnost činit vlastní rozhodnutí v přenesených záležitostech“.

Skotský ministr Alister Jack – ministr zastupující Skotsko ve vládě Spojeného království – v pondělí oznámil, že Westminster podnikl velmi neobvyklý krok a zablokoval skotský zákon, aby se stal zákonem, protože se obával jeho dopadu na zákony o rovnosti v celé Spojeném království – odůvodnění, skupiny práv propuštěny.

Zde je to, co potřebujete vědět:

Co je ve skotském právu?

Zákon je navržen tak, aby lidem ve Skotsku usnadnil změnu legálního pohlaví.

Podle současného systému musí trans lidé proskočit řadou obručí, aby změnili značku pohlaví ve svých dokumentech. Musí mít lékařskou diagnózu genderové dysforie – stavu definovaného úzkostí způsobenou nesouladem mezi tělem člověka a jeho genderovou identitou – a musí prokázat, že dva roky žijí ve zvoleném pohlaví. Musí být také starší 18 let.

Nová pravidla by zrušila požadavek na lékařskou diagnózu a místo toho by se přesunula k sebeurčení. Čekací doba by se zkrátila ze dvou let na šest měsíců a věková hranice by se snížila na 16 let.

Proč chtělo Skotsko změnit pravidla?

Aktivisté dlouho tvrdili, že současný proces je příliš byrokratický, drahý a rušivý. Skotská vláda o této otázce uspořádala dvě velké veřejné konzultace a poté navrhla nová, jednodušší pravidla.

"Myslíme si, že trans lidé by neměli podstupovat proces, který může být ponižující, rušivý, znepokojující a stresující, aby byli právně uznáni ve svém žijícím pohlaví," uvedla vláda při navrhování nových pravidel.

Nakonec pro změnu minulý měsíc hlasovala podstatná většina skotských zákonodárců z celého politického spektra – konečný výsledek byl 86 pro, 39 proti.

Jaká byla reakce ve Skotsku?

Návrh zákona vyvolal emocionální reakce na obou stranách. Debata o návrhu byla jednou z nejdelších, nejvyhrocenějších v historii skotského parlamentu a závěrečné hlasování muselo být odloženo

poté, co zasedání přerušili demonstranti křičeli na zákonodárce „stydte se“.

Mnoho organizací a aktivistů pro lidská práva a rovnost přivítalo nová pravidla a poukázalo na rostoucí počet demokratických zemí, kde je sebeurčení normou.

The Equality Network, přední skotská skupina pro práva LGBTI, uvedla, že „po letech rostoucích předsudků veřejnosti vůči trans lidem se věci začaly hýbat kupředu“.

Návrh zákona však také vyvolal obrovské množství kritiky, včetně některých zákonodárců z vládní Skotské národní strany (SNP) a autorky knihy „Harry Potter“ JK Rowlingové, která uvedla, že zákon by mohl mít škodlivý vliv na práva žen a dívek.

Rowlingová a další odpůrci zákona tvrdili, že by to oslabilo ochranu prostor, které jsou navrženy tak, aby se ženy cítily bezpečně, jako jsou útulky pouze pro ženy.

Skotská vláda tento argument odmítla s tím, že zákon nezměnil pravidla o tom, kdo může a kdo nemůže vstupovat do prostorů pro jednotlivce. Uvedla také, že zkušenosti ze zemí, které provedly podobné změny, neprokázaly žádný nepříznivý dopad na jiné skupiny.

Aktivisté souhlasili. "Neexistují žádné nevýhody," uvedla kampaň LGBTQ Stonewall. "Například, když to udělalo Irsko, nikdo jiný nebyl ovlivněn, kromě trans lidí, kteří byli poprvé schopni dosáhnout toho, aby jejich pohlaví bylo uznáno přímo a ze strany státu."

Proč se do toho zapojuje vláda Spojeného království?

Skotsko má decentralizovanou vládu ustavenou v roce 1999, což znamená, že mnoho, ale ne všechna, rozhodnutí jsou přijímána ve skotském parlamentu v Holyroodu v Edinburghu.

Skotové mohou přijímat své vlastní zákony v otázkách, jako je zdravotnictví, vzdělávání a životní prostředí, zatímco parlament Spojeného království ve Westminsteru zůstává odpovědný za otázky, včetně obrany, národní bezpečnosti, migrace a zahraniční politiky.

Vláda Spojeného království může zabránit tomu, aby se skotské zákony staly zákony, ale pouze v několika velmi specifických případech – například pokud se domnívá, že by skotský návrh zákona byl neslučitelný s jakýmkoli mezinárodními dohodami nebo se zájmy obrany a národní bezpečnosti, nebo pokud se domnívá, že návrh zákona by byl v rozporu se zákonem platným ve Spojeném království v záležitosti, která spadá mimo pravomoci Skotska.

Podle pravidel, která stanovují, jak je Skotsko spravováno, má Londýn čtyři týdny na to, aby přezkoumal návrh zákona poté, co byl schválen Holyroodem, a poté je zaslán králi pro královský souhlas, což je poslední formální krok, který musí proběhnout, než se stane zákonem. .

Lhůta pro zásah do nového genderového zákona měla vypršet koncem tohoto týdne.

Ale mnozí ve Skotsku obvinili vládu Spojeného království, že hraje politiku a blokuje nový zákon z politických, nikoli ústavních důvodů.

„Ať už je váš názor na zákon jakýkoli, lidé ve volbách do skotského parlamentu hlasují v domnění, že volí MSP, kteří za ně budou zastupovat [a] vydávat zákony v přenesených záležitostech,“ řekla Emma Roddick, zákonodárkyně skotského parlamentu za SNP.

„[Premiér Spojeného království Rishi] Sunak demonstroval to, co SNP říkala po celá desetiletí: to platí pouze do té doby, dokud si to Westminster přeje. Dvoutřetinová většina pro návrh zákona v přenesené pravomoci – toryové, které jsme nevolili, jej chtějí z politických důvodů zrušit.“

Jaký je argument britské vlády?

Ve svém pondělním prohlášení Jack tvrdil, že návrh zákona bude mít dopad na legislativu rovnosti v celé Británii.

Moc nad zákony o uznávání pohlaví je přenesena na skotskou vládu, ale legislativa upravující rovnost je stanovena Westminsterem.

„Návrh zákona by měl významný dopad mimo jiné na záležitosti týkající se rovnosti v celé Velké Británii ve Skotsku, Anglii a Walesu. Dospěl jsem proto k závěru, že (zablokování) je nezbytný a správný postup.“

Jack v úterý v britském parlamentu řekl, že „nebral rozhodnutí na lehkou váhu“.

Ale zastánci nesouhlasí. Práva organizace TransActual sdělila CNN v prohlášení, že nevidí „žádné ospravedlnění“ pro rozhodnutí vlády Spojeného království zablokovat návrh zákona kvůli obavám o zákony o rovnosti v celé Británii.

"Pro tento krok skotského ministra Alistera Jacka neexistuje žádné ospravedlnění." Prohraje jakýkoli případ předložený skotskou vládou, protože zákon o rovnosti je 100% nezávislý na zákonu o uznávání pohlaví – a nic ve skotském zákoně to nemění," uvedla v prohlášení Helen Belcherová, předsedkyně TransActual.

"Trans people nikdy nepotřebovali uznání pohlaví, aby bylo chráněno zákonem o rovnosti," dodala.

Co bude dál?

Skotská vláda nemůže toto rozhodnutí zvrátit. Pokud chce legislativu posunout kupředu, má dvě možnosti: pozměnit návrh zákona a vrátit jej zpět do skotského parlamentu, nebo napadnout vládu Spojeného království u soudu.

Jack v pondělí řekl, že doufá, že najde „konstruktivní cestu vpřed“, pokud se skotská vláda rozhodne provést změny zákona a znovu jej předložit.

To se však zdá nepravděpodobné. Sturgeonová v pondělí na tweetu uvedla, že její vláda „hájí legislativu a postaví se do skotského parlamentu“.

Neexistuje žádný precedens, protože vláda Spojeného království nikdy předtím nepoužila svou moc k blokování skotské legislativy tímto způsobem.

"Je to poprvé, co byla moc uplatněna, a uznávám, že je to významné rozhodnutí," řekl Jack v úterý zákonodárcům. "Mělo by nám být jasné, že to rozhodně není o tom, že by vláda Spojeného království mohla vetovat legislativu skotského parlamentu, kdykoli se tak rozhodla, jak někteří naznačovali."

Jaké je zde politické pozadí?

V posledních několika letech se britská vláda opírala o debatu proti transkulturním válkám ve snaze oslovit svou tradiční základnu Konzervativní strany a voliče dělnické třídy v severní Anglii, kteří v posledních volbách změnilo loajalitu z opoziční Labour Party. .

Vláda bývalého premiéra Borise Johnsona zastavila řadu iniciativ pro místní LGBTQ komunitu, včetně plánů usnadnit trans lidem změnu jejich genderových značek v Anglii a Walesu.

Otázkou zůstává, zda se jedná o volební životaschopnou strategii . Ještě před tím, než se stal premiérem, byl jedním z prvních slibů Sunaka během boje o vedení Konzervativní strany v roce 2022 ochrana „práv žen“, napsal na Twitteru.

Příspěvek odkazoval na článek, ve kterém nejmenovaný Sunak spojenec řekl Daily Mail, že Sunak vytvoří manifest proti trans ženám soutěžícím v ženských sportech a vyzývá školy, aby „byly opatrnější ve způsobu výuky v otázkách sexu a genderu“.

Zároveň v posledních letech roste napětí mezi Londýnem a Edinburghem v otázce skotské nezávislosti.

SNP již uvedla, že považuje rozhodnutí za další příklad zasahování britské vlády do záležitostí Skotska.

Anum Qaisar, zákonodárce SNP, v úterý v britském parlamentu řekl, že rozhodnutí zablokovat legislativu bylo „ostudné“.

"Toto rozhodnutí vytváří nebezpečný precedens, kdy Westminster diktuje a Holyrood musí jednoduše držet hubu a dělat, co se jim řekne," řekla.

Když se ve Skotsku v roce 2014 konalo referendum, voliči odmítli perspektivu nezávislosti 55 % ku 45 % – ale politická scéna se od té doby změnila, hlavně kvůli Brexitu.

Většina lidí ve Skotsku hlasovala pro setrvání v Evropské unii v referendu o brexitu v roce 2016 a Skotská národní strana za nezávislost tvrdila, že Skotové byli odvečeni z EU proti své vůli. SNP prosazuje nové hlasování o nezávislosti, ale vláda Spojeného království řekla, že s ním nebude souhlasit.

Britský nejvyšší soud v listopadu rozhodl, že skotská vláda nemůže jednostranně uspořádat druhé referendum o nezávislosti.

K této zprávě přispěla Tara John z CNN.